

Сулейман-Стальский райондин общественно-политический газет
1931-йисалай акъатзава

КУЪРЕДИН ХАБАРАР

№ 2 (26529)

Жуьмя, 13-январь, 2023-йис
Газет гъафтада садра акъатзава.
Маса гунин кьимет азадды я

ТЕБРИКАР

12-январь РФ-дин прокуратурадин югъ я

Гъурметлу райондин прокуратурадин работниклар!
За кезе ва прокуратурадин хиле кьвалах авур ветеранриз пешекарвили сувар - Россиядин Федерациядин прокуратурадин югъ риклин сидкьидай мубаракзава.
Прокуратурадин работникри закон эвелимжи чкадал хьун таъминаруник, агъалийрин ихтиярар, обществода гьалар кьайдадик кваз хуьник, тахсиркарвилерихъ галаз женг чугуник лайихлу пай кутазва.
За а кардихъ инанмишвал ийиз кьанзава хьи, гележегдани прокуратурадин работниклар государстводин интересар хуьнив, агъалийрин законлу ихтиярар ва азадвилер таъминарунив виниз тир жавабдарвилелди эгечда, абуру гележегдани пешекарвили адетар хуьда ва артмишда, Ватандиз ва Закондиз намуслуздак ва вафалуздак кьуллугьда.
За кевехъ сагьламвал, кьвалахда агалкьунар хьана кьанзава!
«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Кьил С. Темирханов

13-январь Россиядин печатдин югъ я

Россиядин Федерациядин печатдин Йикъахъ галаз алакьалу яз за «Куьредин хабарар» газетдин редакциядин коллективдиз, анин ветеранриз, хуьрерин мухбирриз 13-январь – чпин пешекарвили суварин югъ мубаракзава.
Куьне, хиве авай жавабдарвал аннамишуналди, общественностдин фикир арадал гьунин карда активдаказ иштиракзава, пешекарвили буржи лайихлуздак кьилиз акъудзава. Район экономикадин, яшайишдин, культурадин рекъерай вилик тухуник редакциядин коллективди гележегдани еке пай кутадайдик, газетда чпиз фикир гузвай месэлайрин кьадар йисалай-суз артух жедайдак, гузвай материалрин, ам вич тукькуьрунин ери кьвердавай виниз хкаждайдак за кьелелай инанмишвал ийизва.
Куь коллективдихъ яратмишунрин рекъе еке агалкьунар, сагьламвал хьурай!
«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Кьил С. Темирханов

Шаддаказ ва гурлудаказ кьейдна

Цийи – 2023-йис алукуьунин суварин мярекат Кьасумхуьрел шад гьалара кьиле тухуникай кхьенвай репортаждив эгечдадди вилик заз ихътин са кьейд ийиз кьанзава.
Цийи йисан мярекатар райцентрадал, малум тирвал, 30-декабрдиз кьиле фена. 2022-йисан 31-декабрдиз 2023-йисан 9-январдалди, и суварихъ галаз алакьалу яз кьвалах тийидай йикъар хьуниз килигна, Цийи йисан «Куьредин хабарар» газетдин 1-нумрани чна, акъатдай югъни 6-январь эцигна, 30-декабрдиз гьазурна, чап авун патал Дербентдиз, ООО «Типография-М» типографиядиз агакьарна. Иниз килигна чавай Цийи йисан суварикай кхьенвай репортаж газетдин 1-нумрадиз гуз хьанач. Суварин репортаж кье чна 2-нумрада куь фикирдиз гьизва.

2022-йисан

30-декабрь.

Пакаман кьилий И. Гь. Тагьирован тварунихъ галай Культурадин дворецдин гегьенш ва хьсандиз безетмишнавай гьятдиз инсанар ахмиш жезва. РФ-дин ва ДР-дин пайдахри,

плакатри ва аквадай агитациядин маса такьатри, иллаки гьятдин юкьвал эцигнавай кьакьан ва безетмишнавай елкади вири сирер ачуззава: районда Цийи йисан сувар кьаршиламишзава. Культурадин дворецдин музыкантри язавай милли авазри кьвалт хьанвай инсанрин гьугьулар мадни шадарзава.

Суварин мярекат йикъан сьятдин 11-даз райондин аялрин яратмишунрин кьвалин дестеди милли парталар алаз «Лезгинка» кьуьл тамамарунилай башламиш хьана.

Машгьур конференсье Ярагьмед Ярагьмедова микрофондихъ райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджеваз теклифна.

Ада акъатзавай 2022-йисуз райондихъ яшайишдин, экономикадин, культурадин, здравоохраненидин, образо-

ванидин, инвестпроектар, федеральный, республикадин ва чкадин программаьри проектар уьмуьрдиз кечирмишунин ва маса рекъерай хьанвай хьсан нетижайрикай гегьенш рахунар авуна, вири крарик лайихлу пай кутур Дагьустан Республикадин Гьукуматдин Председателдин заместитель Нариман Абдулмуталибован, ДР-дин Халкьдин Собранидин депутат Имам Яралиеван, ДР-дин Халкьдин Собранидин Гъурметлу депутат Гьамидулагь Мегьамедован, меценатар тир Керимоврин, Шайдаеврин, Салман Бабаеван ва масабурун тварар кьуна, абуруз чухсагьул лагьана, абурун кар-кьвалах муниципалитетдин Кьил Саид Темирханова давамарзавайди кьейдна. Вичин куьруь, амма метлеблу рахунрин эхирдай Лацис Оруджева алукуьзавай

Цийи йис райондин Кьил Саид Темирханован, депутатрин Собранидин ва вичин патай мярекатдин иштиракчийриз ва райондин вири агъалийриз мубаракна, абурухъ мягькем сагьламвал, гьар са карда агалкьунар хьана кьанзавайди кьейдна.

Райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджеван рахунрилай гьугьуьниз суварин майдандиз Аяз Буба (Курхуьрелай тир культуработник Тарзан Саругьланов) ва Живед руш (Кьасумхуьруьн 1-нумрадин юкьван школадин 11-классдин ученица Муминат Меликова) экъечна, абуру суварик атанвай аялриз чпин патай Цийи йисан савкьатар пайна.

Цийи поселокдин юкьван школадин ученица Алина Мирзоевади, Агьа-Стал Кьазмайрин юкьван школадин ученик Регьядин Гьажиева Цийи йисаз бахшннавай шиирар келна, райондин Г. Гьасанован тварунихъ галай музыкальный школадин квартетди «Ша, чаз, Цийи йис» мани тамамарна.

Суварин мярекатдин иштиракчийр Аяз Бубади ва Живед руша тебрикна, абурухъ Цийи йисуз мягькем сагьламвал, хизанра бахт-берекат, кьвалахда агалкьунар хьана кьанзавайди лагьана.

Цийи йисан суварин мярекатда лотереядин 90 билет кьугьвана, гьар жуьредин викторинаяр кьиле тухвана.

Райондин аялрин яратмишунрин кьвалин ва Г. Гьасанован тварунихъ галай музыкальный школадин аялри, хордин коллективри манияр лугьуналди ва кьуьлер авуналди Цийи йисан суварин мярекат мадни гурлу авуна.

Текст кхьейди ва шикил ягьайди Хазран Кьасумов я

Аялрин Цийи йисан мурадар кьилиз акъудна

Адет яз, Цийи йисан суварин вилик аялри ДР-дин Кьил Сергей Меликоваз, Гьукуматдин жавабдар работникриз, райондин Кьил Саид Темирхановаз чпин хиялар, мурадар авай чарар кхьена, абурувай чпиз пишкешар гун тлалабна.

ИкI, Герейханован совхоздин 2-отделенидай тир Замир ва Амир Небиеври Цийи йисан вилик Дагьустандин Кьил Сергей Меликовавай чпиз савкьатар рахурун тлалабна. ДР-дин Кьилин тапшуругьдалди республикадин цифрайрин рекъий вилик финин министр Юрий Гьамзатов Замиров Apple iPad планшет, адан стха Амира Лего конструктор вахкана. Аялриз гьакьни ширинлухарни гана.

Аялрин риклин хиял, мурадар кьилиз акъудунай Сергей Алимович райондин Кьил Саид Темирханова чухсагьул лагьана.

***

ДР-дин Председателдин

заместитель Нариман

Абдулмуталибова

Герейханован хуьруьн

поселенидай тир 10 аялдин

Цийи йисан риклин хиялар

кьилиз акъудна.

Сулейман-Стальский райондин Кьил Саид

Темирханов, райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель

Лацис Оруджев ва Герейханован АСП-дин кьил

Руслан Алдыров галаз Нариман Абдулмуталибов

мобилизациядик акатнавай Вадим Рагьимханован, Шамил Гьадисован, Ислам

Гьамзатован ва Балакиши Абакарован хизанриз мугьман хьана, абурун хизанра авай 10 аялдив

Цийи йисан савкьатар ва ширинлухар вахкана.

***

2022-йисан 30-декабрдиз Сулейман-Стальский райондин администрациядани «Елка желаний» акциядин иштиракчийрив Цийи йисан савкьатар вахкана. Аялри чпин риклин хиялар авай открыткаяр администрацияда елкадал эцигнавай. Открыткаяр райондин Кьил Саид Темирханова ва райондин депутатрин Собранидин председатель Штибег Мегьамедханова вахчуна. Украинада махсус серенжемда игитвилелди телеф хьайи кьегалдин гада Арсен Абасован (Агьа-Стал Кьазмаяр) Саид Темирханова планшет, Штибег Мегьамедханова багърийрин кьаюмвилек квай 5 йис хьанвай Абдулагь Мурадалиеван (Цийи поселок) ада тлалабай машин (кьугьвадай) вахкана.

Х. Гьажибалаев

Заседанидин Квалахда иштиракна

Дагъустан Республикадин Кыл Сергей Меликова регионда экономика вилик тухунин Оперативный штабдин заседание киле тухвана.

ВКС-дин кьайдада заседанидин Квалахда Сулейман-Стальский райондин Кыл Саид Темирханова иштиракна.

Асул месэладихь галаз санал, заседанидал тешкиллувилин месэлайризни килигна, ИкI, Ризван Мурадов ДР-дин энергетикадин ва тарифрин министрвилдин везифайрикай азадна.

Минэнергодин руководителдин везифаяр тамамарзавайди яз Марат Шихалиев тайнарна.

Заседанидал ДР-дин Кыл Сергей Меликов, ДР-дин Гьукуматдин Председателдин I-заместитель Руслан Алиев регионда 2023-йисуз экономика вилик тухунин рекьяй вилик акъвазнавай месэлайрал геьеншидиз акъвазна. Абуру лагъайвал, алукунавай йис гьам экономика вилик тухунин, гьамни вири дережайрин бюджетрин такьатар харж авунин рекьяй менфятлуди хьун лазим я.

Заседанидал экономика вилик тухунин кар алай хилерни тайнарна.

Суварин йикъарин нетижаар кьуна

Алай йисан 10-январдиз райадминистрациядин Килин I-заместитель Лаис Оруджеван председателвилек кваз киле феи совещанидал Цийи йисан суварин мярекатар киле тухунин нетижаар кьуна. И месэладай асул рахунар райондин культурадин отделдин начальник Майрудин Бабаханова ва образованидин управленидин начальник Гьуьсейн Шихбабаева авуна. Абуру кьейд авурвал, Цийи йисан суварин мярекатар виликамаз тукълуьрнавай пландихь галаз кьайдавал киле фена. Мярекатар культурадин вири маканра ва образованидин идарайра, килин мярекат лагъайга, И. Тагирован тварунихь галай Культурадин дворецдин гьаятда киле тухвана. Идалайни гьейри, ЦТКНР-дин артисти ва аялрин яратмишунрин Квалан тербиячийри республикадин дережада киле феи мярекатра Махачкъаладани иштиракна.

Совещанидал Цийи йисан суварин йикъара чкадин самоуправленидин органри яшайишдин коммунальный майишатрин Квалах тешкилунин ва общественный хатасузвал хуьн таъминарун месэладизни килигна. Райадминистрациядин «ЖКХ и благоустройство» МКУ-дин директор Тимур Абдулаева, ЕДДС-дин начальник Тельман Аседулаева, «ДЭП-32» АО-дин директор Игзамудин Бремова, общественный хатасузвал хуьнин рекьяй райадминистрациядин Килин заместитель Абулгаз Фатулаева чеб киле авай организациийри суварин йикъара тухвай Квалахдикай гьахь-гьисабар авуна.

Совещанидин нетижаар кьун яз райадминистрациядин Килин I-заместитель Лаис Оруджева кьейд авурвал, санлай кьачурла районда Цийи йисан суварин йикъар секиндаказ киле фена, и кардик пай кутур идарайрин, организациийрин руководителриз ада райондин Кыл Саид Темирханован тварунихьай чухсагъул лагъана.

Кьегьал хва эбеди риклера амукьда

Игитвилеиз уьмуьрда гьамиша чка жагьда, лугъуза бубайрин мисалда. Игитвал, кар чкадал атайла, кьадим халкь тир лезгийриз иллаки хас я. И кар чаз улкведа алатай йисара киле феи дьевдин гьерекатри ва маса вакънайри кьалурна. Ислагъ вахтарани лезги халкьдин векилри игитвилер кьалурна.

Ингье, Россиядин Яракьлу Кьуватри Украинада военный махсус серенжем киле тухузава. Ана сифте йикъарилай цудралди дагъустанвийри, гьабуркуай яз чи райондин агъалийрини иштиракзава, Ватандин вилик чпин буржи намуслуздаказ килиз акъудзава. Са шумуд кас Россиядин Игитвилеин тварциз, хейлинбур гьукуматдин орденризни медалриз лайихлу хьана.

Дяве... Гьайиф хьы, ам кьурбандар галачиз жезвач. Кьегьал, жумарт, ватанперес рухваар телеф жезвач. Алатай йисан 27-декабрдиз чи райондин Зизикрин хуьрай тир РФ-дин Яракьлу Кьуватрин полковник, мотострелковый бригададин командир Марат Гьажибалаев Херсондин чилел махсус серенжемда игитвилелди телеф хьана.

Рекьидалди вилик Тимил вахт амаз М. Гьажибалаев риклериз таьсирдай кьайдада Цийи йисан тебрикдин гафар раханай. Ада вичин женгинин юлдашрин кьегьалвилерикай, чпи килиз акъудзавай тапшургьудикай, адан везифайрикай дамахдивди ихтилатар авунай ва ам чун гъалиб жедайдахь инанмиш тир... Вичин эхиримжи нефесдалди полковник Гьажибалаева офицервилеин кьинез, Ватандиз вафалувал хвена.

Кьегьал хва Марат Мугулович Гьажибалаев игитвилелди телеф хьунихь галаз алакьалу яз адан мукьва-кьилийриз, багърийриз Россиядин Игит, Восточный военный округдин командующий, генерал-лейтенант Рустам Мурадован башсагъулгъувавал гузва.

1977-йисуз дидедиз хьайи гвардиядин полковник, мотострелковый бригададин командир 2022-йисан 30-декабрдиз хайиди тир Зизикрин хуьруьн сурара кучудна.

Кьегьал хва, виклегъ командир Гьажибалаев Марат Мугуловичан экуь кьамат инсанрин риклера эбеди яз амукьда.

13-январь Россиядин печатдин югъ я

Хабарар шадвал кутадайбур хьурай!

Еке метлеб авай йикъарин календарди шагьидвал ийизвайвал, Россияда суварин, лишанлу йикъарин кьадар гзаф я. Абурун арада журналистар, редакторар, публицистар, корректорар, хуьерин мухбирар ва маса пешейрин сагьибар яз, издательстводихь галаз алакьалу Квалахрал машгъл вири ксар патал кьетлен ва лишанлу югъ – пешекарвилеин суварин ава. Ам 13-январдиз кьейд ийизвай Россиядин печатдин югъ я. Идахь галаз алакьалу яз чаз лап куьредли и югъ кьейд авунин тарихдални акъвазиз Кланзава.

Тамам 320 йис идалай вилик, 1703-йисан 13-январдиз Россияда «Ведомости» газетдин I-нумра чапдай акъатнай. А члавуз государстводин киле авай I Петр халкьдив зурба улкведин баркалувиликвай ва гужлувиликвай малуматар агакьарунин, келзавайбурун риклера ватанпересвилеин гьиссер «ахварай авудунин» карда виридалайни гужлу алат периодика (тайин вахтара акъатдай газетар, журналар) тирдахь инанмиш тир. Гьаниз килигна, 1991-йисан декабрдиз киле феи РФ-дин Верховный Советдин заседанидал «Россиядин печатдин югъ» 13-январдиз кьейд авунин кьарар кьабулнай.

XX-асирда, кьилди кьачуртга, 1912-йисан 5-майдиз улкведа цийи жуьредин гьерекатрикай хабар гузвай «Правда» газетдин сад лагъай нумра акъатна. И делидал бинеламиш хьана, Советрин улкведа печатдин хилер работникрин сувар 5-майдиз кьейд ийиз хьана.

1913-йисуз Россияда 400-дав алакьна газетар ва журналар чапзавай, абурукай бязибурун тираж 2500-дав алакьзавай, бязибур йикъа гьагта кьве сеферда акъудзавай – агъалияр улкведа киле физвай вири крапикай даглана хабардар авун патал.

Роскомнадзордин деллралди, алай вахтунда Россиядин СМИ-рин кьадар 67400-далай, газетринни журналрин кьадар 41100-далай виниз я.

Яшайишдин, экономикадин, культурадин ва маса рекьерай виликди физвай Сулейман-Стальский райондин печатдин орган лагъайга, 1931-йисалай акъатиз башламишай «Куьредин хабарар» газет я. Райондин общественно-политический газет и девирда «Колхоздин пайдах», «Коммунизмдин гатфар», «Халкьдин гаф» тварар алаз акъатна, 2001-йисан 22-октябрдилай «Куьредин хабарар» твар алаз акъатзава. Лагъана кланда, газетди и йисара райондин агъалийриз паквилелди кьуллугъзава, гьар са рекьяй виликди фенвай, вичиз гьахьлуздаказ камалгъилийрин, арифдаррин, алмирин, шаирин, кьегьал рухвайрин, баркаллу рушарин, ватанперес, зегъметкеш инсанрин макан лугъузвай райондихь галаз санал газетди, кьуьн-кьуьневаз, виликди еримишзава.

Ингье, 2023-йис алукунава. И йис патал «Куьредин хабарар» газет, гьам почтунин отделенийрай, гьамни газетдин редакциядай, санлай кьачурла, 1500 экземплярдин кьадарда аваз подписка авуна. Чна виликдаини лагъайди я, мад сеферда тикрар хьийида: 60 агъзурдив алакьна агъалияр яшамш жезвай район патал им лап Тимил я. Гьич тахьайга, газетдин тираж 4-5 агъзур экземпляр хьун лазим я.

Алай йис патал газет кхьенвай

организациийриз ва кьилдин ксариз чна чухсагъул лугъузава. Газет подписка авуналди, абуру чпин рикл райондихь, адан пакадин йикъахь кузвайди кьалурзава.

«Куьредин хабарар» газетдин тешкилатчи Сулейман-Стальский райондин администрация, газет акъудзавайди адан коллектив я. Амма, лугъун лазим я хьы, газет – сифте нубатда райондин агъалийринди, ам келзавайбурунди я. Газетдинни халкьдин арада авай алакьадилал газетдин, адан чинриз акъатзавай материалрин ери гзаф аслу я. Гьавилей гьам райадминистрация, гьамни редакциядин коллектив и алакьна сихди, гьуьрметлуди, ихтибарлуди ийиз алахъзава. Агъалийрин телефар фикрида кьуналди газетдин чинра эхиримжи вахтара «Чи хуьрер», «Хабар кьазва – жаваб гузва», «Гьуьрметлу инсанрикай сугьбетар», «Халкьдин яшайишдай», «Чи тарих – газетдин чинра» ва маса рубрикаар ачухнава.

Редакциядин коллектив лап гьувечлиди я: кьилин редактор, жавабдар секретарь, корреспондент, корректор ва кьвед-пуд технический работникар. Заз лугъуз кланзава хьы, районда киле физвай мярекатрикай, цийивилерикай, уьмуьрдиз ке-чирмишзавай программарикайни инвестпроектрикай, инсанрин дерди-гьалдикай, кьай-гъуйрикай газет келзавайбур хабардар авунин карда хуьерин мухбирин куьмек чарасуз герек я. Чахь галаз лап фадлай алакьа хуьзвай хуьерин мухбирар тир Саид Саид-гьасановалай, Райсудин Набиевалай, Вадим Жамалдиновалай чун гзаф рази я. Чун гьавурда акъазва, яшар 80-90 йисар хьанвай абуруз чкайрал киле фаз-вахтунда макъалаяр агакьарун регъят туш.

Чпи вилик йисара газетдихь галаз сих алакьа хуьз хьайи Зейнулагъ Наврузова (Кварчагъ), Эйзудин Сайдумова (Даркгуш-Кьазмаяр), Замир Мегьамедова

(Вини-СтIал), Рамазан Дадашева (Агъа-СтIал) ва масабурни газетдин чпин макъалаяр, литературадин эсерар кьериз-царуз агакьарзава.

Школайра дидед чIалан тарсар гузвай муаллимри, хьсан кьиметар аваз келзавай аялри газетдиз макъалаяр кхьиз хьанайга мадни хьсан кар жедай. Чи школайра келзавай аялри литературадин эсерар, сочиненияр кхьинай республикадин ва Вирироссиядин конкурсра квенквечи чкаяр кьазва. Жедачни кьван абуру чи газетдизни школадин уьмуьрдикай, хьсан кьиметар аваз келзавай, спортда агалкьунар къазанмишзавай аялрикай макъалаяр кхьейга? Жеда, гьелбетда. Чаз гьич тахьайга Кьасум хуьруьн, Цийи поселокдин, пуд СтIалрин, Агъа-СтIал Кьазмайрин ва чIехи маса школайрин муаллимри газетдиз макъалаяр кхьидай садкьве аял гьазурнайга кланзавай. Редакциядини вичин патай яз абур ашкьиламишдай.

Чахь, редакциядин коллективдихь, «Куьредин хабарар» газетда цийи рубрикаар ачухдай, редакциядинни районгълийрин арада авай алакьа мадни сихди ийидай фикир, хиял ава. И карда чна хуьерин мухбирин, газет келзавайбурун теклифар гуьзетзава.

Чна винидихь лагъайвал, эхиримжи вахтара газетдиз макъалаяр кхьизвайбурун кьадар лап Тимил хьанва. Кхьизвай чарарин арадани шириар ракуьрзавайбур гзаф я. Лагъана кланда, сифте нубатда шиир тамамди хьун лазим я. Гьар кьез хьайитлани литературадин эсер лугъуз жедач. Тамам са чин шириар гудай мумкинвал чахь авач. Им лагъай чIал туш хьы, редакциядиз шириар ракуьрун лазим туш. Алатай йисан эхирра чна «Куьредин хабарар» газетда «Эдебиятдин кимел» рубрика ачух хуьунва, адак кваз са са касдин сад-кьве шиир гузва. И кар чна давамни ийида.

Эхиримжи йисара райондин газет вири рекьерай хьсанди хьанвайди ашкара я. Райондин Кыл Саид Темирханован ва Информангентстводин руководитель Гуллер Камиловадин гуьзчивилек кваз ва абурун куьмекни галаз редакциядин яратмишунрин коллектив газетдин Квалах гележегда мадни хьсанариз алахъда.

Эхирдай чаз «Куьредин хабарар» газетдин редакцияда Квалах авур ветеранриз, газетдин тешкилатчи тир райадминистрациядиз, хуьерин мухбирриз ва газет келзавай вири юлдашриз Россиядин печатдин югъ риклин сидкьидай мубарак ийиз кланзава.

Кьуй 2023-йисуз «Куьредин хабарар» газетдин чинриз акъатзавай хабарар инсанрин риклерик шадвал кутадайбур хьурай.

Асият Мирзалиева, «Куьредин хабарар» газетдин кьилин редактор,

Хазран Кьасумов, газетдин жавабдар секретарь

Лайихлу тIварарин сагъибар

Гъурметлу муаллимни я, хъсан тешкилатчини

Яргъал йисарин бегъерлу зегъметдай ва кIвалахда агалкъунай Сулейман-Стальский райондин образованидин управленидин патав гвай Информационни методический центрадин методист, ЦИИЙ поселокдин умуми образованидин школадин муаллим Назират Азимовадиз «Дагъустан Республикадин лайихлу муаллим» лагъай гъурметдин тIвар ганва. 228-нумрадин талукъ Указдал Дагъустан Республикадин Къил Сергей Меликова 2022-йисан 2-декабрдиз къул чIугуна.

Дагъустандин Къил Сергей Меликова награда ЦИИЙ йисан суварин вилик квай йикъара вахуналди, Назират Азимовадиз лайихлу тIвар мубаракна, бегъерлу ва намуслу зегъметдай адаз чухсагъл лагъана, акъалтзавай несилдиз дерин чирвилер гунни ва абур ватанпересвиллин руъгдаллаз тербияламишунин карда мадни еке агалкъунар хъана кIанзавайди къейдна.

Назират Азимова райондин гзаф агъалири хъиз, чазни фадлай ва мукъувай таниш я. Ам гъамиша къайгъурийн яца аваз, са гъиниз ятани тади ийиз, вичи кIвалахзавай ИМЦ-да, образованидин управленида, школайра са гъихтин ятани образованидин хилен мярекатар тешкилунин къайгъурийк кваз, фестивалринни конкурсрин жюридин председател ва жюридин член яз аквада. Ихътин душыушра за жува-жува фикирни ийида: Назират муаллим биринив гъикI агакъзава?

- КIанзавайди жуван пешедал рикI хъун я, суткада 24 сят ава, и вахтунда гзаф крар ийиз агакни ийида, - чи суалдиз жаваб яз лагъана Назират Мегъамедзагъировнади.

Гъаькиятдани, Н. Азимовадиз рикI алай пешеда рикIин шадвал, руъгдин таъминвал гузва. Гъавилий адахъ муаллимвиллин, методиствиллин четин, гъа са вахтунда гъурметлу пешейра агалкъунарни жезва.

- Назират Мегъамедзагъировна Информационни методический центрадин пешекаррин ва школайрин муаллимрин куьмекчи, меслятчини я, - лугъува ИМЦ-дин директор Муминат Бабахановади. - Ахътин пешекарди чи коллективда кIвалах авунал чна дамакъзава.

1984-йисуз Къасумхуруьун 1-нумрадин юкван школа лап хъсан къиметар аваз акъалтIарай жегъил руш, гъвечи чIавалай вичин рикIе авай мурад къилиз акъудун патал В. И. Ленинан тIварунихъ галай Дагъустандин государственнь университетдик экечIна. КIелни ийиз, Н. Азимовади 1987-йисан ноябрдилай 1992-йисан августдалди Къасумхуруьун 1-нумрадин аялрин бахчада тербиячи яз кIвалахна.

2009-йисалай Назират Мегъамедзагъировнади ЦИИЙ поселокдин умуми образованидин школада акъалтзавай несилдиз дидед чIалан ва литературдин тарсар гузва. И йисара ада чирвилер гайи гадайрикайни рушарикай алимар, хъсан пешекарар, гъабурин жергедай яз дидед чIалан ва литературдин муаллимар хъанва.

2008-йисалай инихъ Н. Азимова дидед чIалан ва литературдин муаллимрин райондин методический объединенидин руководитель, 2016-йисалай образованидин организационни дидед чIалан ва литературдин муаллимрин Ассоциационни руководитель я. Дидед чIал хуьн ва вилик тухун патал Назират Мегъамедзагъировнади муниципальный дережада дидед чIалан муаллимихъ, аялрин бахчайрин заведующийрихъ ва тербиячийрихъ галаз гъар жуьредин мярекатар киле тухузва.

Дидед чIалан тежрибалу муаллим ва методист Назират Азимова жавабдар кас яз галаз-галаз 10 йисуз Сулейман-Стальский районда дидед чIал хуьн, чируниз ва вилик тухуниз талукъарнавай республикадин ва международный дережайрин илимдин тежрибадин конференцияри киле тухвана. Ам гъаькни и конференциярин материалар аваз методический пособиар чапдай акъудзавай редакционный коллегиядин членни я.

Назират Мегъамедзагъировна 4-классар патал акъудай «Культура традиций народов Дагестана» учебникдин рецензент, «Науки юношей питают» республикадин конкурсдин жюридин председатели я.

Н. М. Азимовадин яргъал йисарин бегъерлу зегъмет вилик йисара «Отличник образования РД», «Почетный работник общего образования Российской Федерации» тIварар, 100 агъзур манатдин кьадарда аваз РФ-дин Президентдин грант, РФ-дин ва ДР-дин образованидин ва илимдин министерствоьрин, Сулейман-Стальский райондин ва образованидин управленидин патай Гъурметдин грамотаяр гуналди къейднава.

«Дагъустан Республикадин лайихлу муаллим» лагъай гъурметдин тIвар мубарак авуналди, чаз Назират Азимовадихъ мягъкем сагъламвал, хизандин бахтлувал, муаллимвиллин ва методиствиллин кIвалахна мадни еке агалкъунар хъана кIанзава.

Хазран Къасумов

Зегъметчи инсанрикай суьгъбетар

Бегъердин къайгъуда

Алайди хъуьтIуьн вахт я. Бязибуруз акI я хъи, хъуьтIуьн варцар хуьруьн майишатдин карханайрииз, лежбервиллин фермервиллин майишатрииз, арендаторрииз производводин хилера кIвалах авачир вахт я. Эминхуьрай тир уьзумчи-арендатор Гъажимет Аллагъвердиев икI фикирзавайбурухъ галаз эсиллагъ рази туш.

- АкI фикирзавайбур аватIа, им лап ягълмишвал я, - лугъузва Гъ. Аллагъвердиева. - Акси яз, хъуьтIуьн варцара уьзумчивиллин, багъманчивиллин ва маса хилера гзаф кIвалах авайди я. Мадни, зулукъай кIватI хъийидай бегъердин гъам кьадар, гъамни ери къенин йикъара чуьлда тухузвай кIвалахдилай гзаф аслу я.

Тежрибалу уьзумчидихъ ягъан тийидай себебар чахъ авач. Гъажимет вичи саки 30 йисуз «Аламышинский» совхозда уьзумчивиллин бригадин бригадирвиле ва къилин агрономвиле кIвалах авур Алимат Аллагъвердиеван гада я. Уьзумлухрихъ гелкъуьнин, анра агротехникадин гъар са серенжем вичин вахтунда ва еридивди киле тухунин, ципицрин бул бегъерар вахчу-

нин сирерни Гъажимета вичин дахдивай чирна.

«Перестройкадин» ялав галукъна совхозар чIайла зегъмет, кIвалах галачиз вичин уьмуьр гъич фикирдизни гъиз тежедай Алимат Аллагъвердиева 3 гектар уьзумлухар арендада къуна, ципицар гъасилна. Вичин яшар хъайила и участок Алимета гададив вугана. Гъажимета вичини гуьгъуьнлай 5 гектарда уьзумлухар кутун хуьвуна.

Чаз акурвал, Гъ. Аллагъвердиеван кIвачихъ галай уьзумлухар чешнелу гъалда ава. Чаз ана хайи столба, кьатI хъанвай сим акунач. Жергейрин араьрини канва, уьзумлухриз хъуьтIуьн ятар ганва.

И йикъара Гъажимет уьзумлухра тегъенгрин къурай ва герек авачир хилер атIунал машгъл я. 5 гектарда и серенжем киле тухванва. И ва маса серенжемар киле тухудайла дах Алиматни адан куьмекчи, кIвалахдин юлдаш, меслятчи я.

Гъ. Аллагъвердиева чаз лагъайвал, арендадин участкада, асул гъисабдай, «Реслинг» сортуни ципицрин тегъенгар ава. И сортуни чкадин шартIара хъсан

бегъер гузва. И кар Гъажимета гъар йисуз вичин кIвачихъ галай уьзумлухрин гъар са гектардай 100-130 центнер ципицар кIватI хуьвуналди субутзава. 2021-йисуз гектардин бегъерлувал саки 250 центнер хъана.

Гъ. Аллагъвердиевахъ «Беларусь» маркадин трактор, адахъ акалдай хуьруьн майишатдин вири алатарни ава. Ида арендатордиз уьзумлухра агротехникадин серенжемар вичин къувагтралди тамамардай мумкинвал гузва.

- Райондин агропромышленный комплексдин хиле алай вахтунда 960 кас арендаторри зегъмет чIугъзава, - лагъана чаз хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин управленидин начальникдин заместитель Гъамидин Абдулкъафарова. - Чилин кьадир авай, чпин гъаькисагъ зегъметдалди халкъдин суфра берекатлу ийизвай арендаторрин арада Гъажимет стхани ава. Чухсагъл ва аферин ихътин инсанриз.

Гъажимет Аллагъвердиевахъ алай йисуз вичин кIвачихъ галай уьзумлухрин гъар са гектардай 150 центнердилай тIимил тушиз ципицар кIватI хъийидай къаст ава.

Ваз къувагтар хуьрай, аренда-тор Гъажимет.

Хазран Къасумов

Абдуселим Исмаилован – 75 йис

«Куьтягъ тежедай тIвар!»

Эминхуьруьн библиотекади и йикъара Дагъустандин халкъдин писатель, шаир, драматург, «Самур» журналдин къилин редактордин заместитель ва жавабдар редактор Абдуселим Исмаилован 75 йис тамам хуьниз талукъарнавай мярекат киле фена. Ана библиотекадин кIелдайбуру, яратмишдай интеллигенциядин векири, хуьруьн школадин муаллимири ва аялри иштиракна.

Библиотекади «Куьтягъ тежедай тIвар!» къил гана Абдуселим Исмаилован ктабрин ва «Самур» журналдин выставка акъуднавай.

Писатель ва шаир Абдуселим Исмаилован уьмуьрдин ва яратмишунин реькай куьрелди ихтилат авуналди, мярекат библиотекаяди заведующий Алла Буржалиевади ачухна.

Алай аямдин лезги литературдин дестекрикай сад тир А. Исмаилован писателвиллин, журналиствиллин, шаирвиллин ва драматургвиллин къетIен бажарагъдал, инсанвиллин ерийрал, гъаькни Аламишедиз Етим Эминан тIвар гун, хуьре чIехи шаирдиз памятник эцигун патал А.

Исмаилова авур чалишмишвилерал Россиядин журналистрин ва лезги писателрин союзрин член, «Куьредин хабарар» газетдин жавабдар секретарь Хазран Къасумов гегъеншидиз акъвазна, тайин мисалар гъана, тебрикдин

келимаьр лагъана.

Вичиз 1975-йисалай лап хъсандиз чизвай къелемдин стха Абдуселим Исмаиловакй авур маналу ва итижлу ихтилатар Хазран Къасумова вичи юбилардиз бахшна кхъенвай шиир кIелуналди акъалтIарна.

Эминхуьруьн агъсакълрин Советдин член, «Хутаргъар» ва «Хутаргъевияр» ктабрин автор Исмаил Агъмедова

1963-1965-йисара Абдуселим Исмаилова вичихъ галаз санал Хутаргърин школада кIелай йисар рикIел хъана.

Халкъдин манияр тамамарзавай гъевескар Раижат Жигеровади Абдуселим Исмаилован чIалариз Падишагъ Киберова кхъенвай «Зи гъиссер» мани тамамарна.

Хуьруьн юкван школадин муаллим Гуьлханум Наврузовади, Эминхуьруьн библиотекаядин кIелдайбуру тир Хаджа Бремовади, Селминат Къасумовади, Адия Батмановади, Шамсудин Къадирова юбилардин шиирар хуралай кIелна, школьникрин коллективди манияр тамамарна.

Чи корр.

Серенжемар къабулзава

Январдин вацран и йикъар лап мекъибур, живер ва къаяр авайбур хъанва. И кар себеб яз райондин сергъятдай феновай федеральный, республикадин ва чкадин метлеб авай реькьарни гзаф участокриз мурк янава. Ида районда кардик квай «ДЭП-

32» карханадин ва «Касумкент-сервис» ООО-дин работникрин къайгъуярни артухарнава.

Лагъана кIанда, и кьве организационни хъуьтIуьн мишекъат гъавайриз виликамаз гъазур хъанвай. И кар себеб яз «ДЭП-32» карханадин пешекарри

реькьерин хаталу участокриз вахт-вахтунда къум, махсус къел вегъезва, «Касумкент-сервис» ООО-дин пешекарри реькьера, куьчейра талукъ серенжемар киле тухузва. И кIвалахри, са шакини алачиз, хуьтIуьн мишекъат шартIара реькьер агъалияр патал хатасуз-бур хуьниз куьмекзава.

Лена Саидова

Лезги руш – «сифте чубарук»

Лезги халкдин векилар тир гзаф гадайкай рушарикай азадказ кюршахар кьунай, самбодай, дзюдодай, каратэдай, армрестлингдай ва спортдин маса жуьрейрай неинки Дагьустан Республикада ва Россиядин Федерацияда, гьакъни дуньяда машгур спортсменар хьана. Малум жезвайвал, яваш-яваш абуру спортдин маса, чпиз «мукьва» ту-

шир жуьреярни муьтгубгьарзава. Конькийрай авахунин (конькобежный) спортдай лезги руш Камила Ханбалаевади Россиядин чемпионвиллин тгвар кьачуни и кардин патахьай ачухдиз шагидвал ийизва.

Камиладин диде-бубадин ери-бине Сулейман-Стальский райондай я. Руш дидедиз Махачкьала шегьерда хьана. Камила эхиримжи йисара Москва

шегьерда яшамис жезва, школада клелзава ва конькийрай авахунин спортдал машгул жезва. Уьлкведа жаван спортсменрин арада тухвай хейлин турнирра лезги руш гьалибвилер кьачуна. Камила международный турниррин гьалибчи ва призерни я.

Алатай йисан декабрдин вацра К. Ханбалаевади чьехи кьве турнирда иштиракна ва вичихь спортдин и жуьредай еке гележек авайди кьалурна. ИкI, Коломна шегьердин конькобежный центра «Золотые коньки» тгвар алаз Вироссиядин акьажунар кьиле фена. Ана Россиядин 32 региондай

тир 13-15-йисан яшара авай 180-далай виниз конькийрай авахунин спортсменри иштиракна. Акьажунар программадик 500, 1000, 1500, 3000 метрдиз конькийрал алаз чукурун, 10 гьалкьада масстарт ва многоборье (500 м. + 1000 м. + 1500 м. + 3000 м.) квай.

Рушарин арада многоборьедин нетижайрай 1-чка Камила Ханбалаевади кьу-

на, Россиядин чемпионвиллин тгвар кьачуна.

Гуьгьунлай Камила Ханбалаевади, Россиядин хьянавай командадик кваз, Россиядинни Китайдин хьуйтгуйн жегьилрин кьугьунра иштиракна. Россиядин командадик, Камиладилай гьейри, Лилита Гарибян ва Анастасия Семенова квай.

Къизилдин 8, гиминдин 8 ва буьруьнждин 9 медаль кьачуналди Россиядин командадикай кьугьунрин чемпион хьана.

- Гуьгьунин сезондиз зун яшарин «Старший возраст» категориядал элячзава, - лагьана Камила Ханбалаевади Россиядинни Китайдин хьуйтгуйн кьугьунра гьалиб хьайидалай гуьгьуниз журналистрин гайи интервьюда. - Ана командадин чукурун жеда - им зун патал цийивал я. Тренировкаяр тухуда, алахьда, жуван рикI алай спортдин жуьредай мадни чьехи агалкьунар кьазанмишиз чалишмиш жеда.

Чаз соцсетрай жагьай деллралди, Камила Ханбалаева конькийрал авахунин спортдай ихьтин чьехи дережа кьачунвай неинки сад лагьай лезги, гьакъни сад лагьай дагьустанви - «Сифте чубарук» я.

Вахь уьмуьрда ва спортда мадни еке агалкьунар ва гьалибвилер хьурай, Камила!

Хазран Кьасумов

Конкурерин гьалибчи

Мукьвара «Пусть слово доброе душу разбудит» лишандик кваз тухвай Вироссиядин яратмишунрин конкурсдин нетижайар кьуна. Ана «Поэзия» номинациядай 7-11 йисарин яшара авайбурун категориядай А.Гь.Саидован тгварунихь галай Эминхьуйрун юкьван школадин ученица Селминат Кьасумовади 1-чка кьуна. Адаз Дагьустан Республикадин образованидин ва илимдин министр Я.Бучаеван кьул алай диплом гана. Школадин директор Рагьман Османова Вироссиядин яратмишунрин конкурсдин диплом ваххуналди, Селминат Кьасумовадиз чьехи агалкьун мубаракна, адахь клелуна ва яратмишунрин рекье мадни еке агалкьунар хьана кланзавайди кьейдна (**шикилда**).

Лагьана кланда, С. Кьасумовади школада 6-классда клелзава. Вири тарсарай адахь анжах «5» кьиметар ава. Школада тухвай предметрин олимпиадайрани адахь гьар йисуз хьсан нетижайар жезва. Олимпиадайра ва школада тухвай конкурсра гьалиб хьунай Сел-

минатаз школадин директорди са шумуд грамота ганва.

Гьа са вахтунда, С. Кьасумовади районда ва республикада шириар клелунай, сочинениар

хьинай ва маса рекьерай тухувай конкурсрани иштиракзава. ИкI, 2021-йисуз «3и рикI алай шаир» лишандик квай школьникрин арада тухвай муниципальный конкурсда

Селмината лезги поэзиядин классик Етим Эминан яратмишунрикай кхьей клвалах (сочинение) 2-чкадиз лайихлу хьана.

2022-йисуз С.Кьасумовади райондин хьурерин библиотекарин клелзавайбурун арада «Шарвили - чи лезги халкьдин дамах я», «СтIал Сулейман - XX асирдин Гомер», «Ша хуьн чна дидедин чIал» лишандик кваз шириар хуралай устадказ клелунай тухвай конкурсра 1-чкаяр кьуна, ам Алкьвадар Гьасан эфендидин тгварунихь галай ЦБС-дин директор Н.М. Шихбабаевдин кьул алай грамотайриз лайихлу хьана.

- Хьсан кьиметар аваз клелзавай, школадин общественный уьмуьрда активдаказ иштиракзавай Селминат чи дамах я, - лугьузва школадин директордин заместитель Румина Рамазановади. - Адахь хьсан ахлакь, кьилихни ава. Гьавилай Селминатан шиклиди «Чна абурал дамахзава» доскада лайихлу чкани кьунва.

Республикадин ва райондин конкурсрин гьалибчи С. Кьасумова школадин художественный самодеятельностдин, КВН командадин иштиракчини я.

Лена Саидова

Лезги литературадин 2023-йисан календарь

1. Етим Эмин (1838-1885) – 185 йис.	9. Абдул Фетягъ (1948-2012) – 75 йис.
2. Мамрач Кьазанфарбег (1843-1877) – 180 йис.	10. Майрудин Бабаханов (1958) – 65 йис.
3. Зияудин Эфендиев (1903-1980) – 120 йис.	11. Сардар Абил (1958) – 65 йис.
4. Сажиудин Саидгьасанов (1933) – 90 йис.	12. Хазран Кьасумов (1958) – 65 йис.
5. Рамазан Каитов (1938-2017) – 85 йис.	13. Гуьлжагьан Мисриханова (1958) – 65 йис.
6. Ражаб Тагьирбеков (1943) – 80 йис.	14. Саират Агьмедпашаева (1958) – 65 йис.
7. Важибат Насрулаева (1948) – 75 йис.	
8. Пакизат Фатулаева (1948) – 75 йис.	

Лезги писателрин Союздин Сулейман-Стальский райондин отделение

Дарманрин набататар

ЖикIияр

Чи ерийра гзаф экьечзавай жикIийрикай (шиповник) инсандин беден патал гзаф хийир ава. Кьилди кьачуртIа, жикIияр ргай яд дармандин такьат яз ишлемишиз жезва. Гьа са вахтунда адакай зарар хьунни мумкин я. Гьавилай гьар са набатат дармандин еринда ишлемишдайла, адакай хкатдай хийирни зарар фикирдай акьудна виже кьведач.

И жигьетдай сифте нубатда пешекаррал алуькьун гзаф важиблу я.

ЖикIийрин тумарин чIемедикай косметикадани гегьеншидиз менфят кьачузва. Ваклан кIирийрилай кьуватлу яз, жикIийрин тумарин чIемеди хам кьуру хьунин азарар сагьарзава. Витаминралди девлетлу тир жикIияр са шумуд азардин аксина ишлемишиз жеда.

И набататдик аскорбиновый кислота гзаф ква. Сарарин винел патан кьатариз чIуру тагьир тавун патал пешекарри жикIийрин гьалима кьаргьу хьтин затIунай хьун меслят кьалурзава. Кьейдна кланда хьи, ргай циз чайдин еринда жикIияр вегьена, гьам хьунал рикI алай ксарни тIимил авач.

Гзаф чешмейри тестикьарзавайвал, жикIияр ргай яд гьам сагьарунин, гьамни азардин вилик пад кьунин, юргьунвал алудунин мураддалди ишлемишиз жеда. ЖикIийрикай авунвай хьвадай ци мефтIедин клвалах хьсанарунизни хийир гуда. Амма жикIийрин гьалимадикай яргалди менфят кьачун тавун меслятзава. РикIин азарар авайбуру хьун патал жикIийрин гьалима гьазурдайла, адак инирри кутун менфятлу яз гьисабзава.

Хуквадин азарар авай ксари, жикIийрикай менфят кьачудадайла, духтуррин теклифтрихьни меслятрихь яб акалун чарасуз я.

КIвенкIвечи чка кьуна

Мукьвара Дагьустан Республикадин здравоохраненидин министрстводи республикадин медицинадин 130 идарадин иштираквал аваз шекердин диабетдикай чирвилер гуниз ва адан вилик пад кьуниз талукь яз тухвай килигун-конкурсдин нетижайар кьуна. Финалда республикадин 57 медицинадин идаради иштиракна. Конкурсдин комиссияди 3 номинациядай гьалибчияр хьана. Сулейман-Стальский райондин центральный больницади «Виридалайни хьсан макьала» номинациядай 1-чка кьуна. 2 ва 3-чкайриз Кьумторкьаладин ва Тарумовский ЦРБ-яр лайихлу хьана.

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин администрациядин работникрин коллективди ва райондин Собранидин депутатри играми стха **Абдулазизов Абдулазиз Абдулалимович** кечмиш хьунихь галаз алакьалу яз Абдулазизов Рамазан Абдулалимовичаз, адан хизандиз ва мукьва-кьилийриз башсагьлугьвал гузва.

Шихидхьуйрун юкьван школадин муаллимрин ва техработникрин коллективди играми буба **Мирзе** кечмиш хьунихь галаз алакьалу яз Ханамиров Маратаз, Жарулаева Эльмирадиз, абурун хизанриз ва мукьва-кьилийриз башсагьлугьвал гузва.

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ»

(на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация

Кьилин редактор **А. М. Мирзалиева**

Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Кьасумхьур,

СтIал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 89064505740

Печатдин кIвал

Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макьалайрин авторрин фикирар сад тахьун мумкин я. Макьалайрин, абур гьизвай деллрин дуьзвиллин патахьай жаваб авторри чки гуда. Макьалайриз рецензияр гузвач ва абур элкьвена вахкузвач.
Чап ийиз вахкудай вахт 15:00. Чап ийиз вахкана 10:30
Газетдин индексар: Йисан – 63323; Зур йисан – 51369
Газет йиса 52 сеферда акьатзава.

Гь - И лишандик квай материалар гьакьидихь чапзавайбуру я.

12+ - Икьван яшар хьанвайбуру клелрай.

Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегьер, С. Кьурбанован куьче, 25. Тираж 1500. Зак. №